

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Éselyben: Egy óra	kor. 1.	Világban: Egy óra	kor. 2.
Negyedóra	1.	Négyedóra	3.00
Felóra	2.	Felóra	7.
Egész óra	12.	Egész óra	14.

Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

Feliratok beérkezése és lapkiadás

KORBOLY JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, IX., Calvin-tér 8. szám alatt.

Hirdetések pedig számtalansal, újszabás szerint.

Apróhirdetésekre ára: egy sor 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

A jövő küzdelme.

Budapest, június 4.

Az osztrák és a magyar delegáció albizottságai már befejezték tárgyalásaikat. Az összes komédia alig tartott tizenöt órai munkaidőig s ezalatt megszavazták a nemzet terhére közel ötven-ha van millió koronát. Azért nem többet, mert a hadügyminiszter kijelentette, hogy ebben az esztendőben még nem kér az új ágyukra és a közös hadsereg újabb felszerelésére. Majd csak a jövő esztendőben, mikor meg lesz már Magyarországon is az új képviselőválasztás s ennek alapján a megpótolható parlamenti többség.

Hanem azért érdekesek ezek a delegációs tárgyalások, ahol a magyar nemzetet oly óriási kaliberű férfiak is képviselik, mint például Münnich Aurél, Szerb György, meg azután a népszerű Pulszky Ágoston. Megtudjuk belőlük azt, hogy békeben vagyunk az összes hatalmasságokkal, még a kec-kébörös Montenegroval is, de azért háborúra készülünk. Rettenetes háborúra, mely más képet fog a hosszú béke után adni ennek a földtekének. Ezért kellene az új ágyuk, a lidit-bombák, melyeknek beszerzését a hadügyminiszter a jövődől törvényhozás áldozatkészségétől tette függővé.

Egy cseppet sem ütközünk meg a hadügyminiszter ur követeléseim, hiszen ma ugy állanak a dolgok, hogy a hosszú békekesség után minden pillanatban kiüthet

a háboru. Nem a szabadság harca az elnyomok ellen, hanem az érdekek küzdelme, amely fel fogja forgatni nem csak Európát, hanem az egész földtekét. Viharok fognak áthuzódni puskaropogás és ágyudőrej közt Ázsiától Európáig. A kenyérért való harc megmozdítja Amerikát is. A hosszú béke után vérbe borul a világ. Nem mi mondjuk ezt, hanem elmondta az angol törvényhozás alsóházának egyik legtekintélyesebb tagja.

És mikor ezeket látjuk minden oldalról, akkor kell, hogy felmerüljön bennünk is a kérdés, hogy elégséges-e az, amit a hadügyminiszter kér a nagy világkavarodásban Magyarország állami függetlenségének megővására. Avagy báró Krieghammer hadügyminiszter van-e arra hivatva, hogy a mi magyar földünk, létünk, jövőnk érdekeinek védelmezője legyen?

Egy államférfia annak az Ausztriának, amely bomlásban van, amelynek többsége már ma is a német birodalom felé gravitál? Egy ember, aki nem vér a mi vérünk-ből és nem lélek a mi lelkünk-ből? Akinek nem az alkotmány paragrafusai szabják meg ténykedéseit, hanem a k. k. reglamák?

Ezek a kérdések méltán toluhatnak most elénkbe, épp azért, mert nincs mesze az idő a puskaropogástól. Izgatottság itt és ott az egész vonalon, birokra készülünk és a magyarnak nincs önálló nemzeti hadserege. Nyomorultak lettünk, akik még saját gyermekeinket is osztrák zsoldba

vagyunk kénytelenek soroztatni. Akiknek vére majdan nem a magyar szabadságért folyik, hanem az összmonarchiáért, amely pedig nem kell sem a mi testünknek, sem a mi lelkünknek.

Ha a világeseményeken áttekintünk, látjuk, hogy Chinában is gyalázatos kudarc érte Európát. Hejh, Waldersee ur hogy siet haza a sárgaláz elől! Ezt a kudarcot pedig itthon kell kireperálni. És ebben a reperációban megállja-e helyét az a szent hármasság, amelyre már Nikita ur is, meg Sándor király is, meg még Ferdinánd bolgár fejedelem is füttyöl egyet? És mit érnek az ilyen tünetekkel szemben Goluchovszky Agenor ur ökölbe szorított kezei? Mit érnek különösen nekünk, akiknek álma, vágya az, hogy ha pénzt és vért áldozunk, akkor az áldozatok nyomán sarjadjon ki valahára az ugar magyar szabadság, alkotmányosság virága.

Budapest, június 4.

Erdélyi mandátum. Megirtuk a napokban, hogy Kolozsvármegye törvényhatósága Dózsa Eudrét választotta meg alispánnak. A választás következtében megüresedett a tekei mandátum. Az erdélyiek az új választás alkalmából egy kis személyesért akarnak elkövetni. A tekei kerületben Bónis István, kolozsi képviselőt fogják felvéteni, akinek a helyére a főajtónálló mester fia, gróf Bánffy Miklóst szeretnék bejuttatni. Hogy az érdekelt kerületnek lesz-e a csereberébe, beleszólásuk, arról tudósítónk nem ad hírt.

A MAGYARSÁG TÁRCAJA

A márványszüz.

— Olasz novella. —

Birani gróf sajtette, hogy a párbaj barátos kiemenetelű lesz, mert midőn barátja, Sarnelli Nandó, arra kérte, hogy legyen a segédje, ez a kérés a szívébe nyilatott. Eleinte vonakodott is, de barátja rossz néven vette tőle.

— Micsoda! te, aki fiatal korában százszor álltál ki a vívótérre, visszahökkenesz ma, amikor én először kérlek fel erre a szolgálatra.

— Hja barátom, vénülök, most nemrég nőt ki a bölcsesség fogam.

— Eh mit, légy te bölcs holnapról fogva!

— Nem lehet, nem tehetem!

— Nohát jól van, válaszolt Sarnelli megsértődve, hozzád fordultam, mint a legjobb barátomhoz és te cserben hagysz; úgy hát másokhoz kell fordulnom. Akad még valaki, aki megteszi nekem ezt a szolgálatot.

E szavakkal távozni akart.

— Nandó! kiáltott utána a gróf.

Sarnelli visszatért, de hiába igyekezett a gróf, hogy őt visszatartsa. Nandó nem tágitott.

— Hadd tudjam hát meg legalább az okát.

— A lábamra hágott, válaszolt Sarnelli szárazon.

— Bolond vagy, ezért akarsz komoly párbajt, élethalálharcot? tyukszem van a lábodon? De tréfás kérdése nem fakasztott mosolyt Sarnelli komoly arcán. Látod, ugy-e, nem mondhatod meg a valódi okát. Gondold meg csak, nyolc nap mulva megönsül szegény és ha ő maga oly csuf is, mint az ördög, de isteni szép nőt vezet az oltár elé. Lásd, én őt lelkem mélyéből utálok, de Istenem, az, amit te tenni akarsz, az kegyetlenség.

Nandó az ablakmélyedésbe vezette és görcsösen megszorogatta a kezét: aggódva körültekintett, vajjon nem halgatózik-e valaki. Arca lángban izzott, fakó ajkai vonaglottak, amint fülébe sugta:

— Esküszöm becsületedre, esküszöm szegény öreg anyám iránti szeretetemre, az egyetlen lényre, ki e világon az enyém, hogy az a férfi meghal, még enkezeimtől. A párbaj az egyetlen mód, mely engem a büntől visszatart, mert nem tudom, hogy ez a házasság . . .

— Gondoltam . . . Cherchez la femme! Az már más, mért nem mondtad meg mindjárt.

Két nappal később a párbaj el volt határozva; a temető melletti téren, kardra hívta ki ellenfelét.

Sarnelli turini kis lakása a pusztasíkon gubbaszkodó kis árva madárfészekre hasonlított. Ódon falai bástyáinak koszorújában télen szi-bériai, jeges pusztaságnak látszott. Éjjel a sziványok, nappal a szelek adtak ott egymásnak találkát. Más emberi lény alig tévedt arra. A

ház homlokzata a Via Cavourra nyílt, csak egy kis rejtékajtó vezetett a piazzából Sarnelli válogatott izléssel butorozott garconlakásába, melynek tág, diszes hálótermében Sarnelli tartózkodott. Egy tizenötödik századbéli diófából faragott ágy, puha török kerevetek, magas támiájú, dus faragványú székek, óriási szekrények, tele könyvekkel és drága műkincsekkel töltötték meg a szobát; értékes fegyverek és drága paizsok, remek festmények és arany-arabeszekkel cifrázkodó török pipák díszítették a falakat. Ragyogó színű, művésziesen ráncba szedett bársonydrapériák között művészi állványokon fehérlett itt-ott egy-egy remek márvány- vagy bronz-szobor. Az asztalokat metszetek, rajzok és könyvek tarka halmaza borította. Egy alacsony kis asztalkán megkezdett szivardobozok között feküdt egy kis gyöngyházzal kirakott mandolin. És e profán tárgyak össze-visszasága közepett az ágy fején dusan aláomló zöld szövötredők homályából egy elefántcsontból faragott Krisztus-szobor domborodott ki. Vajjon költő, vagy embergyűlölő, karthausi vagy sybarita e szoba lakója? Sokan lángésznek híresztelték ki Sarnellit, mások meg bolondnak és ellenségei azt mondták róla, hogy csak képmutató.

Sarnelli pedig mindezzel nem törődött. Fiatal korában nőül vett egy gazdag amerikai lányt, de a házasság csakhamar szakadásra vezetett. Azóta neje Párisban élt, ő maga Turinban.

Kevés barátja volt, de sok barátnője; kaland-jainak se vége, se hossza, hanem egy idő óta

A külügyi bizottság jelentése. A magyar delegáció külügyi albizottsága az előadói jelentést, mint tegnap említettük, elfogadta és hitelesítette. A jelentés két részből áll. Az egyik rész a kínai bonyodalommal, a másik a keleti kérdésekkel foglalkozik. A külügyminiszter politikáját mindkét irányban helyesli az albizottság, az első részben újabb hangsúlyozza, hogy *gyarmat politikát nem öhojt*. A hármasszövetségről is megemlékezik s óhajtja, hogy a külügyminiszter azon válságokat, melyek a hármasszövetséget gazdasági okok miatt fenyegetik, hársítsa el. A jelentés különben azzal az indítvánnyal végződik, hogy mondja ki a magyar országos bizottság, hogy a külügyminiszter által követett politikát helyesli s jövőre nézve is bizalmát fejezi ki iránta. A külügyi jelentést a magyar delegáció első teljes ülésén fogják tárgyalni.

A rab kerületek. Érdekes jelenségről beszélnek az ország minden irányából érkező választási tudósítások: mozognak a *rabkerületek*. Az előadott, lekötött, önállóságtól megfosztott kerületekben lélekenek az emberek. Az a rut bilincs, amelynek lánczemeit pálinkaboltok rákásra történt engedélyezése, regálejavak potom áron való elajándékozása, állások és bérletek jogtalan, tisztességtelen osztogatása alkották, kettépattant. A választójoguktól megfosztott emberek visszakapták szabadságukat s a rájuk erőszakolt képviselőket szelnek eresztették. Minden választó szabad, mindenki azt teszi, amit józan esze s a tisztesség parancsol; mindenkinek módjában áll korlátlanul oda szavazni, ahová s akire tetszik. Így a hírek! S a valóság? Még homályos. A korrupcióra épült előző kormányok okozta erkölcsi süllyedésből nehezen bontakozik ki a választó polgárság. Évek hosszú sora kell, amíg az ország azt a rettenetes züllést kiheveri, amelybe azok döntöttek, akik az anyagi érdek s az egyéni célok kultiválásán kívül egyebet nem ismertek; akiknek a politika és a törvényhozó hatalom csak eszköz volt a gyors és önkényes vagyonszerezésre. A megújulás jelei itt is — ott is is élénk csapódnak — igaz — de nem azzal a komolysággal, amelyre biztosan építeni lehetne. A régi rendszer lenyűgöző hatalmát még minden téren gyakorolni akarja s nincs komoly ellenerő, amely a hatalom bitortól végképp száműzné. Csak ha ezt a jelenséget is látni fogjuk, ha a régi rendszernek nyoma sem lesz, akkor bizhatunk a rabkerületek metamorfózisában.

A delegációk.

Budapest, június 4.

A magyar bizottság ülése.

A hadügyi albizottság tegnap délelőtt 10 órakor tartotta ülését Szilágyi Dezső elnöklete alatt. Dr. Münich Aurél előadó olvasta fel jelentését a hadügyi albizottság tárgyalásáról, amelyben az albizottság a hadügyminiszter válaszát a büntető eljárás reformjáról tudomásul veszi s örömeinek ad kifejezést a hadügyminiszter jóakarata

hallgatott róla a krónika, úgy, hogy barátai és ismerősei azt mondták, „Sarnelli vagy verseket farag, vagy a szultán háremjének egy hölgyét akarja elcsábítani.” Sarnelli pedig szeretett. Szerette a föld legbájosabb teremtmését és viszontszerelemre talált. Alberighi Sára, a szép Sára, ahogy őt városzerte elnevezték, boldogította őt szerelmével. Reménytelen szerelem volt, mert Nandó nem vehette el őt; de oh, mennyi költészet, mennyi sóvár vágy rejlett e szenvedélyben, minő kéjesekek voltak esti sétáik, minő felejthetetlen csillagos estéket töltött oldalain.

Sára egy vén egoista roué leánya volt és anyja halála után a leány egészen kénye-kedve szerint cselekedhetett. A legelőkelőbb férfiak rajongták őt körül, virágot szórtak neki és versben énekeltek meg bájait. Bámultak remek idomait, klasszikus metszésű arcát és büszke göggel vádolták, mert senki sem indította szívet szerelemre. Sokat olvasott, tudásszomja a könyvekben keresett új látókört, fenségesebb eszméket.

Igy lett Sára huszonnégy éves, szebb volt, mint valaha, de még mindig leány volt. Sokan azt mondták, hogy ez onnan van, mert szép szemének tüze olyan, mint a villanyfény, ragyog, de nem melegít; az őszintébbek azt mondták, hogy a házasságnál a hozomány a fő, Sára apja pedig elpredálja a vagyonát és nem törődik a leányával.

*Egy álarcos bál alkalmával ismerkedett meg Sára Sarnellival. A fiatal leány a fényt ábrá-

miatt. Az albizottság ugyilátszik rózsaszínű szemüvegen nézte a miniszter jóakarátát.

Miklós Ödön előadó az élelmezési és felszerelési albizottság jelentését terjeszti elő. A jelentés hitelesítése után az albizottság köszönetet szavazott Krieghammer miniszternek. Végül Horánszky Nándor javasolta, hogy Szilágyi Dezső elnöknek a tanácskozások tapintatos és bölcs vezetéseért fejezze ki köszönetét. Horánszky Nándor eme javaslatát az albizottság elfogadta s ezzel az ülést véget ért.

Az osztrák delegáció nyilvános ülése.

Az osztrák delegáció Lobkovitz herceg elnöklete alatt tegnap tartotta első nyilvános ülését. Napirenden a hadügyi költségvetés tárgyalása volt. Walterskirchen előadó ismerteti a költségvetést és elfogadásra ajánlja Herold (ifjú cseh) képviselő a hadsereg iránt kifejezi bizalmatlanságát s a költségvetést nem fogadja el. Thumherr a hadseregben uralkodó durva bánásmódot hozza fel s így ő, mint az utána felszólaló Kaftan nem fogadják el a költségvetést. Strauszky panaszskodik a jelenlegi büntető törvénykönyv abszurd rendelkezéseiről. Kern és Iró beszédei után az ülést félbeszakították. A legközelebbi ülés szerdán, e hó 5-én lesz.

Bécs, június 4.

A magyar bizottságnak ma volt teljes ülése, melyen gróf Szápáry Gyula elnökölt. A tárgyalás folyamán, melyen a külügyi albizottság jelentését tárgyalták. Falk Miksa előadó után felszólalt gróf Zichy János kijelentette, hogy bár a költségvetést nem ellenezné, bizalmat elvi álláspont miatt nem szavazhat a külügyminiszternek. Az ülést folyik.

Kossuth Ferenc levelei.

Budapest, június 4.

Néhány nappal ezelőtt Kossuth Ferenc, a függetlenségi és 48-as párt elnöke és a kolozsvári függetlenségi Ugron-párt között érdekes levélváltás folyt le. E levelek hangja, szelleme szinte azt engedelel emléni, hogy a két, egy elvi alapon álló függetlenségi párt egyesülése még a közel jövőben, a választások előtt meg fog történni.

Kiváltképp az a levél, a melyet Kossuth Ferenc intézett a kolozsvári függetlenségi párt elnökéhez, látszott biztosítani a két párt egységét. Kossuth Ferenc a többek között a következőket írta:

„A párt egységének létrehozására irányított fáradozásaim sikertelenek maradtak; amit most még inkább sajnállok, mint valaha, mert oly kérdések megoldását hozza a fennálló törvény a jövő országgyűlés elé, a melyekkel szemben egy erős, egységes, összetartó és fegyelmzett függetlenségi pártra lenne szükség, azért hogy az ország jogait érvényesíthesse.

Ahól, hogy én a két párt egyesítésén mindig fáradoztam. Önként következnek az, hogy sohasem helyesel-

tem és most sem helyeslem azt, hogy a két párthoz tartozó férfiak egymást akár a nyilvánosság előtt, akár magánkörökben megtámadták és hogy akármilyen módon a két párt közt és annak tagjai közt surlódást idézzenek elő.

Azt elvileg helytelenem, ha a politikában személyeskedésre ragadtatja magát bárki, mert ez az elvi meggyőződés tisztaságát csak behomályosítja.

Most ezzel ellentétben egy másik levele került nyilvánosságra Kossuth Ferencnek. Ez a másik levél a gyulai függetlenségi polgárokhoz íródott, s tökéletesen ellentéte az előbbi levélnek. Amabban — a kolozsváriiban — elmélázik affölött, hogy miért is nincs hát békesség az egy elvi alapon álló két párt között. Az újabb levelében megfordítja a zászló nyelet s nyíltan hadat üzen az Ugron-pártnak. Hentaller Lajost állítja szembe Bartha Miklóssal, akiről és pártjáról éppen nem nyilatkozik olyan modorban, amely a legkisebb rokonszenvet is elárulná. Haragszik, mert az Ugron-párt komolyan ellenzéki, még vele szemben is s e haragjának ad kifejezést, amikor ezeket mondja:

Bartha Miklós az Ugron-párt elnöke. Minden törekvésem, amely oda irányul, hogy e kis töredék tagjai egyesüljenek a nagy függetlenségi és 48-as párttal, az említett kisdud párt állhatatos visszautasításán megtörik; és ők el vannak határozva a jövő választásoknál is mint különálló párt szerepelni, a függetlenségi kerületekben, a mi jelöltjeinkkel szemben is jelöltek állítani és nem venni tekintetbe azt, hogy ez az állásfoglalás a függetlenségi párt szaporodását megnehezíti, a vidéken élő függetlenségi polgárokban zavarodást, széthuzást, surlódást és a függetlenségi elvek elhomályosodását idézi elő.

Igy lévén a dolog, pártunk annál is inkább úgy tekint az Ugron-pártot, mint egy teljesen különálló pártot, mert e különállást számos testvéries felszólítás dacára is fenntartják és lehetetlenné teszik, hogy a jövő országgyűlésen egy egységes, összetartó és fegyelmzett függetlenségi párt szállhasson sikra a haza legszentebb jogáért.

Igen természetes tehát, hogy az állhatatosan különálló Ugron-párt jelöltjével szemben a mi pártunkhoz tartozó jelöltet támogatjuk és támogatom; és ezt megtennénk akkor is, ha Bartha Miklóssal egy ismeretlen párttag állna szemben;

Bizony-bizony kár olyan erősen lándsát törni az Ugron-párt fölött, mert az Eötvös Károly párthíveit még a Kossuth Ferenc levele sem menti meg a Bánffy Dezső sorsától.

KÜLFÖLD.

A reichsrath ülése. Bécsből jelenti tudósítónk: A tegnapi ülésen folytatták a költségvetési provizorium tárgyalását. A vita során Körber miniszterelnök kijelentette, hogy az alkotmányos élet megvédelmezésében nem fog lankadni s a népképviselő tekintélyét is gyarapítani akarja Ausztriában nem fogja megengedni, hogy bár-

liguriai faluban, ahova Sára atyjával nyaralni ment. Mig az öreg Alberighi szerelmi kalandok után járt, a fiatalok a hosszú nyári napokat, a csillagos éjjeleket a homokos part pusztá zatonján, vagy szürke olajfa-erdők árnyában töltötték, egymás kezét fogva, egymás szemébe nézve.

És midőn visszatértek a városba, magukba fojtották szívük izzó lángolását; a halállal szívükben mosolyogtak, egy-egy forró kézszerítésben megújították szerelmük fogadalmát.

Egyszerre aztán egy nap az ujságok hírül hozták, hogy a szép Sára Rubini bankárral jegyben jár. Sarnelli várta a felvilágosítást napokig, hetekig és ha bizalma ingadozott, azt mondtotta magában: „Nem, Sára nem lehe áruló, nem, nem.” Szíve azt sugta neki, hogy Sára kettőtöri az utolsó percben is a gyűlölt bilincseket, hogy csak azért hódolt meg apja akaratának, hogy könnyebben menekülhessen hozzá, karjaiba.

Igy multak el napok, az esküvő napja mind közelebbre jött és egy este kétségbeesésében a klubban, mámoros fejjel, boros üvegét vágta szerencsés vetélytársa fejéhez. Senki se sejtette az okát, azt hitték, hogy Sarnelli ittas és mindenki sajnálta a szegény vőlegényt, ki néhány nappal a lakodalom előtt kénytelen az életét kockáztatni.

(Folyt. köv.)

Ez éjszaka született szerelmük és a világ nem sejtette a bennök lobogó tüzet, mely többé el nem hamvadt.

Hónapokat töltöttek a szerelmesek egy kis

melyik népfaj is elnyomassék. Igazságot szolgáltatni minden népnek, ez az ő jelszava is. Megemlékezett az „el Romától” mozgalomról is, és azt mondta, hogy lehetetlen olyan idő eljövele, mely a katolikus egyháznak romlását idézné elő Ausztriában. Kiemeli, mennyire szükséges a nemzetközi békekötés, és hogy a kormánynak kötelessége, hogy ennek útját egyen-gesse.

Az egész ház majd kivétel nélkül helyesléssel fogadta a miniszterelnök beszédét. Pár szónok beszélt még azután s az ülés éjjel egy óraker beveződött.

Orosz kéz a Balkánon. Bukarestből írja tudósítónk: A diplomáciai körökben élénk találgatás tárgyát képezi, hogy Fonton Miklós eddigi bukaresti orosz követet miért hívták vissza. Mert egy évtizeden át viselte tisztét s megérdemelte az egész diplomáciai testület tiszteletét és becsülését. De nagyon beavatott diplomáciai körök épen egyenes és nyílt jellemében látják okát a visszahívásnak. Mert Oroszországnak olyan diplomatára van szüksége, ki fondorlataival behálózza az összes köröket az orosz befolyás erősítésére. Fonton Miklós nem tudott így fondorkodni, mint elődje Hitrovo ki az egész Balkánt állandó mozgalomban tartotta intrikaival. S most Oroszországnak ismét ilyen intrikákra volna szüksége s Fonton Miklós helyébe méltó Hitrovo-utódot keres.

TÁVIRATOK.

A kínai bonyodalom.

Peking, jun. 3. Walderssee gróf főhadvezér ma elutazott. A diplomáciai testület s a katonai csapatok nagy katonai ünnepélyekkel ünnepelték elutazását. Walderssee gróf Takun át Koteba megy. Hadségéde, Rauch főhadnagy itt marad, hogy annak idején Csing herceget Berlinbe kísérelje, hol az ki fogja sajnálkozását fejezni Ketter nemet követ meggyilkolása felett.

London, jun. 4. Anglia 3000 emberrel, Japán 7000 emberrel szállítja le csapatai létszámát. A csapatok többi része július 1-ig Pekingben marad.

Brüsszel, jun. 4. A belga csapatok folytatják a Censzifun keresztül vivő vasut építését

Peking, jun. 4. A hatalmak elhatározták, hogy a közigazgatást fokozatosan átadják a kínai hivatalnokoknak.

Páris, jun. 4. Delcassé külügyminiszter egy interpellációra válaszolva kijelentette, hogy a francia csapatok zöme mielőbb visszatér.

A japáni kabinet.

Jokohama, jun. 4. Kaseme miniszterelnök megalakította végleg a kabinetet. A mikádó el is fogadta már. S aláírta a kinevezést.

A burok harca.

London, jun. 4. A békés hangulat oly mérvű a parlamenti körökben, hogy minden remény meg van arra, hogy a béke létre fog jönni.

Praetoria, jun. 4. A burok elszántsága és lelkesedése még nagyobb, mint valaha volt.

Brüsszel, jun. 4. Krüger elnök értesülése szerint a béke még június 15-ike előtt bizonyosan meg lesz kötve.

Pestis.

Fokváros, június 3. A pestis kitörése óta 765 megbetegedés történt 432 halálessel.

Utcai harcok Spanyolországban.

Madrid, jun. 4. Corunában az állapotok odáig fajultak, hogy az ostromállapotot kénytelenek voltak kihirdetni.

Coruna, jun. 5. A legutolsó összetűzés alkalmából a katonaság 15 embert sebesített meg, kik közül 9 súlyosan sebesülve haldoklik, 6 meghalt.

VIDÉKI KÖZÉLET.

A visszatartott kongrua.

— Levél a szerkesztőhöz. —

A mai postával kaptuk az alábbi levelet, kiadjuk szó szerint egész terjedelmében. Mert olyan dologról van benne szó, mely a legnagyobb mértékben vagy hanyagság vagy könnyelműség, de mindenesetre elég arra, hogy egy családot szükségbe, nyomorba döntson. S miért? mert a törvényt nem tartják be pontosan, mert a kisemberek érdeke nem fekszik némelyek szívében. Avval a céllal adjuk ki e levelet, hogy talán most eszibe jut a kormányának segíteni, e fűviszás dolgon.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Magyarság” folyó évi 76. számában a „Kongrua” cím alatt közölték, hogy a nem katolikus lelkészek kongruájukat még a husvétii ünnep előtt megkapják.

Ezt a hírt örömmel vettem én is, mert reményem támadt, hogy az immár három év óta hangoztatott s miniszterileg is jóváhagyott évi 133 korona évi kongruát meg fogom kapni. S pedig valószínűleg egy summában.

De reményem nem valósult meg, ami reám nézve annál nyomasztóbb, mert 1898. előtt, mikor még nem létezett az 1898. évi XIV. t. cz., 200 koronán felüli államsegélyben részesültem. Mióta pedig fizeteskiegészítésem meg van állapítva, három év óta (1899—90—91) sem államsegélyt, sem kongruát nem kaptam. Hat kiskoru gyermekem van, égető szükségem van minden filléremre s az államsegély megvonása egyenlő rám nézve a tönkremenéssel.

Magánvagyonom nincs, alig 700 frtot kitevő fizetésből falun öt fiut és egy leányt kell felnevelnem. S mint lelkésznek gyermekeimet úgy kell nevelnem, mint intelligens ember. Iskoláztatnom kell őket, mint hagyhatom gyermekeimet elzúlni. Vagy talán mert az állam nem gondol érdekeinkre, kanászokat neveljek gyermekeimből. Tekintetes Szerkesztő Ur! Kérem írja meg, mit tehetek én végtelen elkeseredésemben, mikor már mindennapi szükségletemet sem tudom fedezni azért, mert nem akarják vagy elfelejtik kiutalni törvényt szabta fizetésemet.

teljes tisztelettel

Görögkeleti plébános.

— **Ujvidék vagyona.** Most jelent meg Ujvidék 1900 évi leltára. Kiemeljük a következő tételeket: A földek értéke 3.294.137.34 korona jövedelem ebből 134.000 korona. Az ezeken fekvő házak értéke 24.600. Beltelki területek értéke 1.613.980 korona, jövedelmek 43.803. Üres házhelyek értéke 44.820 korona. Jövedelme 1606 korona. Ingatlanok végösszege: 179.409 jövedelem, tőke főösszege 4.977.237.34 korona A városi javadalmakból van 123.100 korona jövedelem. Butorok, felszerelések összege 116.094.79 korona. Cselekvő tőkék értéke 1.606.961.41 Cselekvő hátraléf 307.254.62 korona. Jelzálog teher 1.377.384 korona. Tehát az összes vagyont összeszegetve, az adósságokkal szemben: összes cselekvő vagyon 9.469.548.19 korona, összes teher 1.556.205.97 korona. Tiszta vagyon 7.913.342.22 korona.

FÓVÁROS.

A kivándorlók sorsa.

Budapest, június 4.

Ha néha-néha az ember vakmerőségre szánja el magát és ünnep vagy vasárnap ki mer rándulni a „Zöldbe”, akkor visszajövet el lehet készülve, hogy végig fogja küzdeni az irokáz indiánok csatáját, míg felülhet a villamosra. De mikor felült, még nem egészen bizonyos, hogy le is szállhat arról a villamosról. Ez az igazi fővárosi rend! És erről az érdekes harcokról a rendőrség véleménye is érdekes. Ime a hivatalos kommuniké:

Vasárnap délután nagy tömeg rándult ki a főváros környékére és este egyes villamos végállomásokon a vasutársaságok nem bírtak annyi kocsit kiállítani, amennyi a közönség elszállítására elegendő lett volna. Ennek következtében különösen a Hűvösvölgy végállomásán kinos jelenetek játszódtak le. A türelmetlen közönség a vasuti

alkalmazottak rendelkezéseinek nem akart engedelmessékedni, sőt a rend fenntartására kirendelt rendőrtisztviselőket és rendőröket is sértegették. Megtörtént az is, hogy egy uriember botot fogott egy rendőrré. Csakis a rendőri karhatalom alkalmazásával lehetett meggátolni a kocsik megrohanását és érvényt szerezni a helyutalványoknak, bár helyutalvány nélkül is igen sokan fölszállottak az állomásra érkezett kocsikra. Rendőrökkel kellett őket leszállítani. A főkapitány értesülvén ezekről, már a mai napon kötelezte a közuti villamos vasutársulatot, hogy hogy a Hűvösvölgy végállomásán vasutalelő korlátot alkalmazzon és azt már a legközelebbi ünnepnapra, csütörtökre állíttassa föl. Fölhívta továbbá a társulatot, hogy a látogatottabb végállomásokra több kocsit küldjön. A nagyközönséget is figyelmezteti a rendőrség, hogy saját biztonsága érdekében, nehogy a tavalyi zugligeti szerencsétlenség megismétlődjék, alkalmazkodjék a fennálló szabályokhoz, a rendőrközegek figyelmeztetéseire és a vasuti alkalmazottak figyelmeztetéseire. Ha azonnal nincs is rendelkezésre kocsik, várja be nyugodtan az újabb kocsik megérkezését, mert a vasuti társulatok mindaddig kötelesek kocsikat küldeni, amíg az utolsó utast is el nem szállították.

Hát mit keres itt a harhatalom s mire való a kocsiban a rendőrség? Egyáltalán nem értjük, mi köze a közönségnek ahoz, hogy ő gondoskodjék a helyről? Ha a villamos társulatnak nem lenne elhatározott szándéka, hogy a közönség börtén milliókat szerezze, ha nem követne el mindent, hogy a pénz kedvéért a közönség biztonságát veszélyeztesse, nem kellene oda karhatalom. Tessék perront állítani sor jegyekkel s minden kocsiba csak annyi ember jusson, amennyire hely van, akkor nem lesz dulakodás. Igen, de tessék minden percben kocsit indítani. Sőt a kiránduló helyeken négy-öt sinpárról is gondoskodni. Legyen annyi kocsik, hogy tíz-huszezer ember kényelmesen utazhassék! Hiszen minél több ember utazik, annál inkább megtérül a befektetett tőke kamatja.

Csak hogy új tőkét nem akarnak befektetni, a kamatokat pedig a be nem fektetett tőke után is szedik. A várossal kötött egyezség szerint már a viteldíjat is le kellett volna szállítani. Ó de hogy szállították.

Rendőri karhatalmat akarnak odaállítani, a hol csak kocsikra van szükség. Ne csupán a közönségre alkalmazza a rendőrség a karhatalmat, hanem igenis a közuti vasutak tisztelt vezetőségére, mikor látja, hogy ez a haszonért hajlandó feláldozni a nagy közönség életbiztonságát. A zugligeti katasztrófa mire tanította meg az igazgatóságot is, a közönséget is? Hogy egy szerencsétlen vasuti alkalmazottat büntetnek meg akkor, mikor a nagy közönségből csoportokat öl meg az igazgatóság gondatlan pénzvágya!

Szorítsa a rendőrség, a főváros, a miniszter arra a társaságot, hogy szolgálja ki kényelemmel azt, akiből él: a közönséget! S ha ez meg lesz, a közönség is okuini fog s nem utánozza a singaléz négerék harcait. A rendőrség pedig a karhatalommal az ismeretlen tetteseket nagyobb haszonnal fogja üzni.

S megjegyezhetjük végül azt is, hogy a telt jelzésű kocsik talán a rendőrtiszt urakra is telt jelzésűek lehetnének.

— **A bombatéri vásárcsarnok megnyitását** jövő évi február hóra tervezik. Ez okból a vásárcsarnoki igazgatóság az új csarnok számára szükséges személyzet kinevezése végett tett előterjesztést. Kinevezendő lesz egy felügyelő, egy tiszt, három altiszt és négy őr; ezeknek évi járandóságai a továbbá fölveendő hat napszamos béreivel együtt 24.326 koronát tesznek ki. A vásárcsarnok-bizottság ma délutáni ülésen fogja ezt az ügyet tárgyalni.

Különösen figyelmeztetjük tisztelt előfizetőinket, hogy ugy az előfizetés megújításánál, valamint minden reklamáció, lakhelyváltoztatás és a lap szétküldésére vonatkozó egyéb felszólalásnál egy címszalagot mellékelni sziveskedjenek.

Azon előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, arra kérjük, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy a lap szétküldésében fönnakadás ne történjék.

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap este nyolc tizenkét oldal terjedelemben.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:

Egy hónapra	—	—	1 kor.	—	fill.
Negyed évre	—	—	3	—	—
Fél	—	—	6	—	—
Egész	—	—	12	—	—

Vidéken, postai küldéssel:

Egy hónapra	—	—	1 kor.	20 fill.
Negyed évre	—	—	3	60
Fél	—	—	7	—
Egész	—	—	14	—

Egyes szám ára 4 fillér.

Kapható minden dohánytözsdében.

NAPIHIREK.

Budapest, június 4.

— **(Személyi hírek.)** A király tegnap délután Turn-Taxis Károly Lajos herceget fogadta, később pedig meglátogatta a herceget szállójában. — Császa György kalocsai érsek június 8-án Bács-Almásra utazik s ott kiosztja a bérmálás szentségét.

— **(Az Erzsébet-rend nagykeresztesei.)** Bécsből jelentik, hogy a király Alice toszkánai nagyhercegnőnek, továbbá Izabella és Klotild főhercegnőknek az Erzsébet-rend nagykeresztjét adományozta.

— **(Delegációs ebéd.)** Bécsből jelentik, hogy gróf Széchenyi Gyula gróf, a király személye körüli miniszter tegnap este félnyolckor adta negyedik ebédjét a magyar delegáció tiszteletére; hivatalosak voltak: Széll Kálmán miniszterelnök, Szápáry Gyula gróf és Szilágyi Dezső a magyar delegáció elnöke és alelnöke, Spann báró tengernagy, Budisavljevics tengerészeti vezérbiztos, Görtz sorhajókapitány, László és Hauser báró sorhajó-hadnagyok, továbbá Dániel Ernő báró, Dókus Ernő, Esterházy Mihály gróf, Harkányi Frigyes báró, Kristóffy József, Láng Lajos, Nikolics Fedor báró, Papp Géza, Rosenberg Gyula, Széchenyi Manó gróf, Teleki Sándor gróf, Thoroczkay Miklós gróf, Zichy Ágost gróf delegátusok és Marsovszky Móric miniszteri titkár.

— **(Az új főszertartás.)** A hivatalos lap jelenti, hogy a király Cholowiecki-Myszka Ede titkos tanácsost nevezte ki a gróf Hunyady Kálmán halálával megüresedett főszertartás-területi állásra.

— **(Kitüntetett vasgyári munkás.)** A hivatalos lap közlése szerint a király Komora András prakfalvi vasgyári előmunkásnak, sok évi hű szolgálata elismerésül az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **(Iskolakönyvek terjesztése.)** Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, amely igen alkalmas arra, hogy az iskolakönyvek terjesztéséhez hozzájáruljon. A miniszter általános elvként kimondta, hogy mivel az ország legtöbb helységében nincsenek könyv- vagy papírkereskedők s csak szatócsok vagy vegyeskereskedők vannak, akik a lakosság népiskolai tankönyvszükségletét is fedezik; s mert a népiskolai tankönyvek beszerzésének megkönnyítéséhez fontos kulturai szempontok is fűződnek, mindezeknél fogva ott, ahol lehetséges, vagyis mindenütt, ahol könyvkereskedő nincs letelepedve, a szatócsok és vegyeskereskedők külön iparigazolvány nélkül is foglalhatnak népiskolai tankönyvek elárulásával, ellenben oly községekben, ahol könyvkereskedő van, más kereskedő csakis külön iparigazolvány alapján üzheti a tankönyvek elárulását.

— **(Levél a királyhoz.)** Szegény emberek szívében mélyen bevésve él az a tudat, hogy a király népének atyja. Ebben a tudatban fordulnak aztán igen gyakran a királyhoz, gyermeki alázattal írva neki öregbetűs, reszkető sorokat, melyekben elpanaszolják életük nehéz sorát és

segítségét kérik a jó királynak. Ilyen keresetlen, de kedves levél az, amelyet Sátoraj-Ujhelyről küldött az öreg Fűzi Mihályné a királyhoz. Negyven koronát kér e levélben kölcsön a királytól ez öreg asszony a következőképen:

»Még alázatal könyörgöm a méltóságos kegyes királynak, ha kegyeskedne könyörgésemet meg nem vetni és ha meg nem sérteném a mi jó királyunkat, egy kéréssem volna, hogy az uram volt gyakorlaton haza jött megbetegedet egész télen feküdt betegen, nagy tél volt és alig tudtam feltartani három fiamat öreganyámat beteg uramat hát a ház árendába nem tudtam adni most 40-ven koronával tartozok és a házi gazda ojt kegyetlen hogy nem akar várni és még az uram fog keresni csak azt mongya hogy várt eleget és mindenemet elveszi és nem tudom megváltani a szegénységemet nem lesz hova lehatani a három gyermekemnek a fejét azért még alázatal könyörgöm a méltóságos királyunknak ha méltóztatna kölcsön adni óguszus elseig és vissza küldöm az uram fog dógoztatni és én meg sporolom és meg küldöm a mi drága jó királyunknak és azon felől térgyre boruva kezét lábát csókjuk és nem azért kérek segítséget hogy az uram katona vót csak azért hogy egy szegény ha megszorul nem akarják kiségiteni ój mostoha világot éjünk ha még egy 20 fillére meg vagyunk szorulva bekel járn két ucát még kap az ember azért leborulva esedezem öfelségének ha kegyeskedne kiségiteni 40 ven koronáig én vissza küldöm és ezer bocsánatot kérek hogy bátoroktam ö felségét a mi jó királyunkat mertem háborgatni de nagy a szegénység muszájt...«

A levelet a kabinet-iroda leküldte a belügyminiszterhez, aki viszont Zemplén megyéhez tette át a kuriozumot azzal az utasítással, hogy ha tényleg megérdemelné a szegény asszony a negyven korona segélyt, küldjék el kérvényét hatósági uton a kabinet-irodához.

— **(Hajza a postásikkasztó után.)** Falkai László a postásikkasztó pénzeslevélhordó valóságos nevezettségű női ki magát. Orránál fogva vezető a mozgósított detektívhadat, majd itt, majd ott tűnik föl, de elfogni sehogysem sikerül. Irtunk legutóbb arról, hogy a Csepel-szigeten és Budafokon látták ezt a furfangos postásikkasztót, aki pedig valószínűleg tul van hegyen-völgyön. A detektívek, akik a Csepelszigeten kutattak, már visszatértek a fővárosba. Megállapították, hogy a följelenték tévedtek, mert a sikkasztó postás nem járt azon a vidéken Székesfejevállról érdekes hír esetét közlik. Letartóztatnak Falkai helyett egy embert, a tévedés azonban nem hiba, mert az elfogott szintén egy keresett sikkasztó. A simontornyai csendőrség ugyanis tegnap délután teleramban figyelmeztette a székesfejevári rendőrséget, hogy Falkai László pénzeslevélhordó és szeretője kocsin Székesfejevállra fognak érkezni. A rendőrség csakhamar kinyomozta, hogy a jelzett utasok a Kálozdi féle fogadóban szálltak meg. Éppen a vendéglő asztalánál lakomáztak, amikor a rendőrség emberei betoppantak s letartóztatták őket. Az első kihallgatásra kiderült, hogy a simontornyai csendőrség tévedett. Az elfogott ember ugyanis nem Falkai László, hanem Schlemender Antal, a szegárdi főgimnázium szolgája, aki 2040 koronát sikkasztott s megszökött szeretőjével, Gál Zsófiával. A Kálozdi-fogadóban lévő szobájukban kutatást tartott a rendőrség s a párnák közt 1035 koronát talált a lopott pénzből. A szökevényeket Szegzárdra fogják kíséni.

— **(Gróf Lónyay Eleménné beteg.)** Stefánia főhercegnő, gróf Lónyay Elemér felesége — mint Bécsből jelentik — komoly beteg. A grófi pár a napokban Bodrog-Olsziba akart utazni, de a tervezett utazás elmaradt, mert Stefánianak orvosi tanácsra fürdőbe kell mennie. A betegét Chrobak bécsi női orvostanár kezeli.

— **(Bresci szobra.)** Brescinék, Umberto olasz király elvetemült gyilkosának szobrot akarnak emelni. Elvtársai az amerikai anarkisták akarják szoborban megőrizni a királygyilkos sötét emlékét. Így mondja el ezt egy new-yorki távirat. Ime hova jutottunk már, emberi elvetemeltség és gonoszság emlékoszlopot kap. A jelzett távirat szerint különben a szobor költségeinek fedezésére előadást akartak rendezni, amelyre már négyezer jegyet adtak el, de a rendőrség megtiltotta az előadás megtartását.

— **(A koronázás évfordulója.)** A magyar király megkoronázásának évfordulóját az idén is a szokásos ünnepségek között ülik meg az iskolák és a hivatalos körök. Az évforduló napján, június 8-án délelőtt 10 órakor hálaadó isten-

tisztelet lesz a Mátyás templomban, ahol megjelennek az állami és katonai méltóságok. A fővárosi iskolákban ezen a napon az előadás szünetel és az intézetekben a tanárok és növendékek közreműködésével iskolai ünnepélyeket tartanak.

— **(Kisfaludy-relikviák.)** Keszthelyen Darnay Kálmán muzeumban van egy nagy üvegszekrény, mely tele van a magyar irodalom halhatatlanjainak emléktárgyaival. Ez emléktárgyak közül legbecesebb három ereklye, mind a három Kisfaludy Károly emlékezetét őrzi. Az egyik finom piros borkötésű, porcelánra festett miniatűr arcképe Kisfaludy Károlynak, melyet maga készített 1810—1812. között eszményképe Hepler Katinka számára. Katinka éveken át őrizte hirneves udvarlójának arcképét, kihez igaz őszinte szerelme fűzte, csak akkor, midőn a költő, atyjának Kisfaludy Mihálynak határozott óhajára szakított vele, küldte neki vissza. A másik emléktárgy Kisfaludy Károly cimere, mely ravatalát díszítette. A nagy festmény Kisfaludy család címerét ábrázolja. A kék mezős címer paizsban hármass halom tetején levő koronán fellábon álló fekete sas látszik, mely karmai között kettős keresztet tart. körülveve zászlók, ágyuk és egyéb hadi jelvényekkel, melyek őt, mint katonát megillették. A címer alatt következő felirat olvasható:

„Tekintetes Kisfaludy Kisfaludy Károly ur a Magyar Nemzeti Akadémianak rendes tagja Nemes Bars- és Bereg vármegyéknek Táblabírája szül. Téten márc. 19. 1790. Meghalt Pesten november 21. 1830.»

A harmadik Houwald német drámaíró könyve, mely „Das Bild“, „Der Leuchturm“, „Die Heimkehr“ című három drámát tartalmazza. E könyv kedvenc olvasmánya volt a költőnek és különösen becses már csak azért is, mert benne látható saját kézírata: névalírása.

— **(Zászlószentelés.)** A tordai függetlenségi és 48-as pártkör tegnap fényes ünnepséggel szentelte föl a kör diszszáslaját. Az ünnepen megjelent Kossuth Ferencel több függetlenségi párti képviselő. A házakat föllobogózták s a fővárosi vendégeket száztágu lovasbandérium fogadta. A zászlószentelés előtt a kör diszkozgyűlést tartott, utána pedig bankett volt. Az első fölköszöntőt Velits Ödön polgármester mondta a királynak. Érdekes, hogy a zászlószentelő ünnepen a kormánypart is résztvett dr. Papp Samu képviselével az élén.

— **(Frakk nélküli miniszter.)** Földnélküli Jánost, aki uralkodó volt, már ismerünk. Dobzse László magyar királynak nem volt egy árva garasa sem és kontóra hozatta a húst királyi konyhájára. Am frakk nélküli miniszterre még nem volt példa a világtörténelemben. Ha csak azt az egyetlen-egyet nem vesszük figyelembe, akiről az alábbiakban lesz szó. Egy self made man érdekes életrajza jelent meg ugyanis legutóbb az angol könyvpiacra. Henry Broadhurst, az egykori kőfaragó, akiből aztán Anglia minisztere lett, beszéli el benne életének eseményeit és e közben sok csinos anekdotának szorít helyet. Ezek közé tartozik a walesi hercegnél a sandringhami kastélyban tett látogatásának története. Ez 1886-ban történt, kevéssel ezután, hogy Broadhurst miniszter lett. Egy szép napon Anglia trónörököse udvarias levelben meghívta őt, hogy jöjjön pár napra Sandringhamb. Broadhurst köszönettel fogadta a meghívást, de visszautasította, mert — nincs frakkja. Am a herceg nem tágitott és újabb meghívó levél ment Broadhurstért, aki most már nem térhetett ki a látogafás elől. Főpakkolt tehát a vonatra és a feleségétől varrott tisztes ruhában beállított a sandringhami kastélyba. Önéletrajzában e látogatásról szólva, megjegyzi, hogy soha egy nem becéztek, mint akkor Sandringhamban. Maga a walesi herceg kísérte szobájába és ugyanő személyesen győződött meg hogy minden rendben van-e, sőt még a tüzet is megpizkálta és csak azután hagyta magára vendégét, hogy kipihenje az utazás fáradalmait. Broadhurst öt napot töltött Sandringhamban és ez idő alatt mindig a legnagyobb előzékenységgel bántak vele, csak csupán az ebédet mindig egyedül költötte el szobájában, épen mert — nem volt frakkja és így nem jelenhetett meg az ebédlőben.

— **(A mértékletes pénzügyminiszter.)** Báró Riedl bajor pénzügyminiszter egy mértékleteségi egyesület elnöke. Öreg ember már, de azért legény a gáton. Ugy issza a sört, mint a gődény. Csak a napokban ülte meg a jubileumát a hatvanezredik liter sörnek, amelyet teljes egészséggel megivott. A müncheni Hofbräuhausban szokta üritgetni a Maas-okat a bajor királyság és a

Csúsz és köszvénynél

hatásban felülmulhatlan a Zoltán-féle csúsz- és köszvény elleni kenőcs, mert a beteg, kik 15—20 éve szenvednek s furdókat és gyógyszereket használtak eredménytelenül, — e sornok között meggyógyulásukat, ávegig 2 koroná.

ZOLTÁN BELA gyógyszerárada BUDAPEST, V., Sétator-utca és Szabadság-ter sarak.

saját egészségére. A mértékletességi egyesület ebből az alkalomból meleg ovációkban részesítette illusztris elnökét.

— **(Egy király, aki sir.)** Ritka dolog, tán el sem képzelhető. Siró királyt még alig láthatott halandó szem. Mária Teréziáról mondják, hogy mikor a magyarok lelkes *Vitam et sanguinem*-jükkal aldozat-készségüket fejezték ki előtte, könnyek fakadtak a szemeiben. De ő asszony volt. Siró királyról szólnak most a táviratok a mosolygó egü Itáliából. Az olaszok királya, *Viktor Emánuel* sirt. Örömeiben sirt a két-égtelenül jó szívű király. Az ujszülött kis lányát csókolta össze-vissza és sirva fakadt a boldogságában. Ezek a könnyek fejezik ki most azt a boldogságot, amely szétárad egész Olaszországon.

Róma után Cetinje az a város, ahol legboldogabbak a kis hercegnő születése miatt, Nikita fejedelemnek küldötték is az első táviratot a szerencsés eseményről s ezt a táviratot a király és Margit királyné írta alá. Az uralkodók közül elsőnek Vilmos császár gratulált a következő távirattal: Isten áldása legyen kis leányodon; én és a császárné üdvözöljük a királynét. Külföldi városok közönségétől is kapott számos üdvözlő táviratot a király. Érdekes az a kijelentés, amelyet a pápa tett, mikor tudtára adták a szavojai hercegnő születését. Rendkívül tartózkodó volt tudvalevőleg a királyi család viselkedése s minden intézkedése az ujszülött hercegnő keresztelőjére nézve, ezzel szemben a pápának élesen különböző viselkedését árulja el, hogy a születés hírére áldólag emelte föl kezét s így szólott: Vajha a hercegnő hozzájárulna egykor ahhoz, hogy az egyház kibékülhessen Itáliával!

Az ujszülött hercegnő, akinek a tizenhetedik századbéli szavojai Filibert neje nevére választották a Jolanda Margerita nevet, erőteljes, szőke, kék szemű gyermek, sulya három kilogram és hetven dekagram. Morisani tanár a szavakkal mutatta be a királynak:

— Felső, egyelőre leány, de majd megjönnek a fiúk is!

Heléna királyné nem tagadta meg származását és bámulatos hősiessé viselkedett. Mikor a kis gyermeket már mindenki elringatta, az orvosok tilalma ellenére felült az ágyban, ölébe vette gyermekét és ringatta, csókolgatta, közbe pedig egy montenegrói altatódalt dalolt neki. Morisani aggódott, hogy a királyné megerőlteti magát és el akarta venni a gyermeket, mire a királyné sirva mondta:

— De hiszen az én kis babám, ne vegyék el!

Morisani azonban, aki humoros ember, így felelt:

— A királyné ő felsége azt teheti, amit akar, de a mamának most én parancsolok.

— **(Erdély képekben)** Solymásy Ágoston pénzügyi tanácsos folyó hó 5-én szerdán este 8 órakor, a főreáliskola dísztermében, az általa felvett és Erdély egyes remek vidékét ábrázoló vetített képeket lesz szives bemutatni és magyarázatokkal kísérni, amelyre a „Délvidéki Kárpát-Egyesület” tagjait és az azok által meghívott vendégeket a D. K. E. elnöksége meghívja. Belépő díj nincs.

— **(A diákkongresszus epilógusa)** A selmechányai diákkongresszus tanácskozásairól, melyek a pünkösdi ünnepeken folytak le, a napi sajtóban rendkívül ellentétes tudósítások számoltak el. A kozmopolita sajtó mérges tudósításaiban odatendált, hogy Selmechányan a keresztény egyetemi ifjak csunyán kikaptak s a keresztény *reakcionárius* (!) elemek teljesen leszereltettek. Természetesen e tudósítások szemeredett hazugságok voltak, melyeket megcáfolt első sorban maga az Egyetemi Kör, most meg éppen a kongresszus elnöksége mondja ki ítéletét e hazug, célzatos tudósítások felett. A következő sorok közlésére kértek fel ugyanis benünket:

A diákkongresszus tanácskozása, amint azt a diszelnők is elismerték, tárgyilagos, testvéries s a magyar diákság nemes törekvéséhez, a nemzeti ideál megvalósítása érdekében mindenkor törhetetlen eréllyel folytatott küzdelméhez méltó volt, felekezeti viták egyáltalában nem zavarták az egyöntetű munkálkodást, melynek eredményeképpen bizton reméli a kongresszus a magyar diákság békéjét. Budapest ifjúsága mint reakcionárius ifjúság itt nem szerepelt s mint ilyen vereséget nem is szenvedhetett. A selmechányai diákkongresszus határozata értelmében. *Az elnökség.*

— **(Az egyetemi Nemzeti Párt.)** az az egészséges erős ifjúsági párt, amely már három éve állandóan vezető szerepet visz az ifjúság; életében, tiszta nemzeti érzéseinek duzzadó erejével mindig eltiporva sokszor feltámadó ellenségeit, újra megalakult és nagy, kidolgozott programjával a jövő héten lép a nyilvánosság elé. Biztosítja újabb diadalait a hároméves mult nagy eredménye: az egészséges ifjúsági közszellem felkeltése s az a szilárd keresztény-nemzeti és erkölcsi alap, ameyről eddigi multja alatt soha egy tapodtat sem mozdult; továbbá az

a körülmény, hogy a keresztény egyetemi ifjúság nagybizottsága 300 tagjával együtt, egészében belépett a Nemzeti Pártba s annak keretében fogja tovább szolgálni ideáljait. Mint halljuk a *Nemzeti Párttal* szemben, a keresztény nagybizottságból kiszakadt kis csoport, amely magát *asztaltársaságnak* nevezi s amelyet tisztán személyi érdekek vittek a kiválásra, mivel tagjai tulnyomóan a tavalyi *liberális független ifj. pártaak* vezetői, akik azóta ugyan már egyszer bejelentették a Nemzeti párthoz csatlakozásukat, most utra meg akarják alkotni a *Nemzeti Párttal* szemben a *liberális függetlenségi* pártot. Mi azt hisszük, csak hir ez és alapja nincs. Sajnálatos volna, ha derék keresztény ifjak nem okultak néha azon, hogy a keresztény nemzeti öntudat a Nemzeti párt mellett van. A független liberális párt tavaly is elbukott — csatlakoznának inkább, értsék meg egymást és ne tépjék kétfelé az ifjúságot.

— **(A „Magyar Ifjúsághoz.”)** Régi és igazi közmondás, hogy a költő rossz politikus, de a B. N. vasárnapi száma azt mutatja, hogy egy nagy nevű költő-lelkészünk még sokkal rosszabb politikus, mint amilyen jó költőnek eddig tartották. Eddig csak prózában szerették volna a keresztény ifjúság mozgalmát befektíteni, magyar érzelmüket rossz színben feltüntetni, most már versben is segítségükre siettetik a kozmopolitáknak egy magyar költő. Uj, mondhatjuk secessziós dolog, magyar költőtől olyan verset olvasni, melyben azért szidja az ifjúságot, mert az *magyar!* Mert szereti a magyar fajt. Nem hiába! Mintha igaza volna a tiszteletes ur költő társának:

A költő ir, ha kedve tartja
S a vers csak néha sikerül,
Vegyest kél alma és fohagyma —
Költő a'jon jót egyedül?

— **(Az ezredévi emlé.)** A Városligetben, az Andrássy-ut torkolatával szemben épülő ezredévi emlékmű főoszlopa a mult ősön a teher alatt megrepedt, mire az építést beszüntették. Az új oszlopot még e ho folyamán fölépítik és elhelyezik rajta Gábor arkangyal ércszobrát. A hatalmas alak egyik kezében palmaágat tart, a másikban Szent-István koronáját. E főoszlop talapzatán fog állani Árpádnak és a hét vezérnek bronzba öntött lovasszobra.

— **(Magyar királyi zálogháziközvetítők.)** Aki ismeri a főváros szegényebb elemének életét, tisztában van azzal, hogy a zálogházak nagyon is hozzá vannak fűzve a nép életéhez. Szomorú jelenség ez nagyon. De mit tegyen az a szegény munkás ember, kinek rögtön segélyre van szüksége. Hová forduljon hitelért, ki ad neki pár koronát? Még az uszorások is gazdagabb médiumot választanak maguknak. Oda fordul hát a zálogháziközvetítőhöz, kik hiteladó boltjait kiviszik a legkülsőbb városrészekbe is. *M. kir.* jelzés van rajtuk, tehát szolidabb alapokon kellene nyugodniok. S mit látunk? Hatósági engedélyvel működve bár, olyan nyuzást visznek véghez, amilyent csak a nagyon megszorult emberek tűrhetnek.

A zálogközvetítő ad egy tárgyra 2 koronát. Ebből levon közvetítési díj fejében 6 fillért, csomagolási díj fejében 12 fillért. Egy hónapig nála van. Kiváltáskor szed 30 fillér kihozatali díjját, s a nagy zálogház fizettet még 24 fillér kamatot, tehát 2 korona után egy hónapra fizet a szegény ember 76 fillért! Ami testvérek között is 38 százalék! Harmincyolc százalékot pedig a bíróság már uszorának szokott nevezni. Ebben az esetben nem az, mert hiszen állami jóváhagyással történik.

— **(Óriási tűzvész.)** Kis-Bérgány beregmegyei község a minap majdnem teljesen leégett. A tűz délután ütött ki, a nép a mezei munkával volt elfoglalva s így csak későre tudott a veszedelem színhelyére érkezni. Negyvenhárom lakóház és hetvennyolc melléképület pusztult el. Száz ezer koronányi érték lett a lángok martaléka. Embereket nem esett áldozatul. A lakosság nyomora leírhatatlan.

— **(Szerelmi rendőrség.)** Hogy a rendőrség nem száz, de ezeroldalu, az már régi dolog. Ex offio ért mindehhez, Berlinben a lex Heintze műkritikussá tette, Párisban művészileg tudnak levelet bontani és Isten tudná mi mindenhez értenek még. Például a sátoralja-ujhelyi rendőrség a szerelmi dolgokban legfőbb törvényszékké alakult át. Ezt olvassuk egy vidéki lapban:

Nagy József, az ottani róm. kath. templom harangozója valamikor katonakorába elvesztette a fél lábát, melyet azután falábbal pótolott. A falábu harangozó szerelmes lett *Ferenczy Juliába*, egy csinos özvegybe s határtalan szerelmmel kezdett neki udvarolni. A márványkeblű hölgy azonban mit sem akart tudni a félábu lovagról, de a harangozó éjszakáról-éjszakára ott vir-

asztott az ablaka alatt. Ferenczyné erkölcsi reputációjának fentartása céljából feljelentette Nagyot a rendőrkapitánynál, aki meghallgatva panaszát, meglehetősen elmes itéletet hozott a falábu harangozó ellen. Szigoruan ráparancsolt, hogy ezentul mindennap estéli harangszó után csatolja le a falábát és adja át egy kirendelt rendőrnök s reggeli harangzásra majd visszakapja. A kapitány így akarta megmenteni Ferenczy Juliát a harangkongató tolakodásaitól. Nagy József az ítélet ellen felebezett az alispánhoz.

Ez után nem csodálkozunk ha a XV. ker. kapitányságon ilyen jelenet fog lejátszódni:

Kapitány: Irnok, hozza ide a szerelmesek könyvét s a detektiv jelentést.

Irnok: Igenis, kapitány ur!

Kapitány: Cseő Géza ma este Csinos Zsuzsihoz készül. Nem lesz jó dolog. A fiu nem állandó. Ugy tudom, a lány családja sem akarja. Zárja le a fiut két napra. Akkorra Csinosék már kimennek a zöldbe.

Irnok: Gyors Pista a Rákóczi-téren szokott haza jövet találkozni Csendes Terézszel.

Kapitány: A gyár előtt várja két detektiv, azok vigyék haza. Gyors Pista nem jó párti.

Irnok: Hosszu János kapuzárás után . . .

Kapitány: Be kell zárni.

— **(A valkányi oláhok.)** A valkányi oláhok — mint Nagyvárad-ról jelentik — tömegesen térnek át a görög-katolikus hitre. Az áttérés oka a valkányi oláhok lelkése, Opreán István, aki kicsapongó, ledér életével megbotránykoztatta hiveit. Ez a díszes pópa hitese felelőgét elűzte a háztól és gazdasszonyával él együtt, akitől gyermekei is születtek. Törvénytelen gyermekeit saját nevére, mint törvényes gyermekeket írta be az anyakönyvbe. Ezenkívül erőszakoskodik és durván viselkedik hiveivel szemben. Hivatalos dolgait elhanyagolja s csak a sportnak, a vadászatnak él. Az aradi szentszék a pópa ellen vizsgálót indított, amelynek alapján intézkedett, hogy Opreán István lelkész a sulyos beszámítás alá eső visszaéléseiért megbűnhődjék. Kötelezte a szentszék a lelkészt, hogy a vele vadházasságban élő nőt harminc napon belül távolítsa el magától, mert különben lelkészi állásától megfosztják. Büntetésül három évi hivatalvesztésre ítélték. Hónapok teltek és Opreán István nyugodtan éldegélt tovább is vadházasságba. És azért állásától nemcsak, hogy nem csapták el, hanem még protekció folytán vissza is helyezték. A nép még csak ezt eltűrte volna, mert tudta, hogy Opreánt csak elaggott édesatyjára való tekintettel helyezték vissza. Opreán azonban tovább basáskodott és éppen ugy visszaélt lelkészi hivatásával, mint azelőtt. Saját hivei félték a papjuktól. Az egyháztanácsi ülésen kiűzte a tanítókat és a jobb gazdákat. Most valóságos felfordulásban vannak a valkányiak, mert nem hajlandók túrni tovább is papjuk erőszakoskodásait. A községben amugy is körülbelül kétszázán élnek vadházasságban és a papjuk, akinek jó példával kellene előljárni, szintén vadházasságban él. Ez is fokozza elkerekedésüket és megbotránkosításukat. Forrongás van a nép között, mert elégtételt nem kaptak. Az egész falu görög kath. hitre tér át, hogy ezáltal papjuktól megszabaduljanak.

— **(Emberek az erdőn.)** A rengeteg erdő vad, erőszakos hatással van a szivre-lélekre. Zugó, morajló fái között járva életre hívja az emberben az ősembert, akiben még nyers indulatok forrtak. A legfélelmetesebb gonosztevők rengeteg mélyen tanýztak s a legborzalmasabb büntények az erdők csöndjében mentek végbe. A jámbor emberből is duhajt formál az erdő örökké való vad hangulata. Zalaapátiból rémes gyilkosságról értesít tudósítónk, melynek színhelye szintén az erdő. A vörösmezői erdőben madarászott négy ember. Tilosban jártak és pusztították az ég madarait kegyetlenül, orvul. De rajtakapta őket *Bedő János*, a zalaapáti bencés papok erdőőre. Rájuk szólt egyszerű szóval, de im az egyik emberbe, Horvát Józsefibe belekapott a rossz és a szegény erdőört hálával addig verte agyba-főbe, míg az holtan esett össze. Hat kis gyermek maradt apa nélkül. Horvát Józsefet a gyilkost elfogta a csendőrség.

— **(Egy magyar kalandornő.)** Máskép a tolvajok királynője, az európai rendőrség legismertebb asszony-tolvaja. *Grófsik Hermína* Emmán ak hívják. Magyar nő. Minden európai nagyvárosban ismerik, híres szőke szépség, veszedelmes a nézése, a mosolya, de legveszedelmesebb a keze. A turfokon elegáns uti ruhában járt, a piacokon cselédi gunyában, és ügyes keze mindig gazdag zsákmányt aratott. Már többször elítélték, Budapesten már háromszor. Félévvel ezelőtt örökre kitiltották a magyar fővárosból. Berlinbe költözött, ahol egy tolvajszővetség élére került. Ápriiisban letartóztatták a berlini turfon, de már május 8-án kiszabadult a vizsgálati fogásból, titokban Budapestre jött és megesküdött egy *Brinetz Béla* nevű emberrel, amivel elérte azt, hogy mint fővárosi illetőségű nem toloncolhatják ki Budapestről. A rendőrség tudta, hogy visszatért s egy detektiv állandóan a nyomában járt. Ma reggel a Hunyady-téri

ásárcsarnokban aztán tetten érte, amikor kilopta a pénz-
árcát egy orvos feleségének a zsebéből. A detektiv letar-
toztatta Grofcsik Herminát.

— **(A családirtó nyomor.)** A nyomor leggyakrabban
kergeti halálba az embert. A sorscsapások által sújtott
Isten teremtménye sokszor erőszakosan menekül a siralmak
völgyéből, hogy az örök nyugalommal váltsa meg egy
élet hányattatását, egy frankfurti távirat jelenti, hogy ott
a múlt éjjel egy egész család lett öngyilkos nyomora
miatt. Ehrmann Bálint kereskedő, felesége és három fia,
akik husz, tizenhét és tizenegy évesek voltak légszesz-
belégzésével megmérgezték magukat. Tegnap délután
megtalálták mind az öt holttestet. Ehrmann, aki néhány
esztendő előtt Mannheimból Frankfurtba költözött, itt
gyarmatáruval kereskedett. Az idősebb fiuk már kereset-
képesek voltak ugyan, de hosszabb idő óta állás nélkül
voltak.

— **(Az elfelejtett gyermek)** címen lapunk egyik
számában vidéki tudósítónk híradása nyomán megírtuk,
hogy Kaposi Matild vidéki színésznő egy vidéki városban
ahol vendégszerepelt, kis gyermekét egy özvegy asszonyhoz
adta dajkaságba és a színésztrupp eltávozásával maga is
vándorutra kelt. A gyermekét visszahagyta és teljesen meg-
feledkezett róla. Ceglédről kapunk most levelet az il-
lető színésznőtől, amelyben keresetlen szóval tiltakozik az
anyát ért súlyos vád ellen. Ő kis gyermekéért rendesen
megküldte a tartásdíjat annak a bizonyos özvegy asszony-
nak, akinek a gyermekét dajkaságba adta. El nem fele-
kezett róla, hiszen minden gondolata, gyönyörűsége, nap-
fénye az a gyermek. De hát a színész-élet sok keserve,
hányattatása... Nem viheti magával stb. Szívesen kons-
tatáljuk tehát, hogy a megváltott Thalia-papnő nem felejt-
ette el a gyermekét.

— **(Öt ember tűzhalála.)** Moszkvában egy
ház leégése alkalmával öt ember életét veszítette
és 11 ember megsebesült.

— **(Öngyilkosság a szállóban.)** Heilig
Miksa 22 éves kereskedősegéd ma reggel 8
órákor a Murányi-utcai Stefánia-szállóban eddig
ismeretlen okból mellbe lötte magát. Súlyos se-
bével a Rókusba szállították.

— **(Gyilkos jégeső.)** Szt.-Pétervárról írják:
A jelizavetpóli kormányzóság nagy részét el-
pusztította a jégeső. A vetés vétképen megsem-
misült. Három zsszonyt agyanütött a jég.

— **(Öngyilkos baka.)** Ma reggel a Ferencvárosi pá-
lyaútvonal közelében Horváth István 22 éves lovasberényi
születésű 69-ik ezredbeli baka szolgálati fegyverével két-
szer mellbelötte magát. Az egyik golyó a testét egészen
keresztül furta s a hátán jött ki. Az elkeseredett katona
több sebből erősen vérzett s ezért a mentők a közeli
honvédegyorségi kórházba szállították. Mikor a kórházba
értek vele, már annyira elvérzett, hogy haldokolt s mint
most értesülünk már meg is halt.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Hangverseny a gyorsíróknak.** Az
Országos női gyorsíróegylet június 15-én, szom-
baton érdekes hangversenyt rendez saját alapja
javára a svábhegyi Eötvös nyaralóban. A ren-
dezőség élén dr. Vargay István és Kaiser Gi-
zella elnökökkel mindent elkövet, hogy az ün-
nepély ez évben is fényesen sikerüljön. A közre-
működők sorában vannak Bojár Teruska Kápol-
nai Irén, Inkey Gizella, Alpár Irén, Róza Gi-
zella, Burger (Biró) Ilonka, Olasz Klára, Kovács
Mihály, Raskó Géza, Kenedich Kálmán, a zong-
orakísérő Pfeiffer József és Somló Endre lát-
ják el. Az ünnepélyre Silberstein Ötvös Leó
prologust, Pakots József pedig érdekes fölolvá-
sást írt. Kényelmes közlekedésről a bizottság
gondoskodott, a multság napján több külön
vonat fog indulni s a fogaskerekű vasut 60 fillé-
res kedvezményes menettérítit jegyet engedélyez-
zett. Jegyek személyenként 3 koronáért Uprimny
Ilona főpénztárosnál (Sziv-utca 9.) válthatók.

* **Az első szerep.** Ujházy Székely Kor-
nélia, egyik német lap tudósítója előtt a követ-
kezőekben mondotta el első szerepének törté-
netét:

— Mikor a külföldi színházhoz szerződtem,
már előre örültem az első nagy szerepemnek.
sakespearei darabok voltak ideáljaim, Macbeth,
Julia! — S előre vártam, mikor küldi meg az
igazgató a szerepet.

Két darab volt előadásra kitűzve. Nagy drámai
darab az egyik s valami magyar népeletből vett
bohóság a másik. Nekem nem volt ugyan ki-
osztva egyik sem, de a drámai női szerepet
betanultam, hátha szükség lesz rá!

Az egyik délelőtt jön az igazgató szolgálja az-
zal, hogy az igazgató sürgősen hivat. Persze ro-
hantam a színházba. Az igazgató kedélyesen
mosolyogva fogadott:

— No van már szerep! A darabban előfor-
duló magyar huszár ábrázolásához szükség van
magára!

— Reám? Hiszen nem is tanultam be. Kü-
lönben is ez férfi-szerep. Nő nem tudja el-
játszani!

— Nem is játszani kell. A színészünknek ma-
gyar accentust kell használni s mivel sohasem
is hallott, hát a szerepet maga olvassa magya-
ros kiejtéssel előtte párszor!

Engem persze a düh és csalódás majdnem
megölt, sirni kezdtem, az igazgató alig birt ma-
gamhoz téríteni. De végre is győzött bennem a
bohém kedély, mulattam a váratlan fordulat
s három nap alatt oly magyar accentusra tani-
tottam a németet, mintha Debrecenben született
volna.

És pár hétre rá meg is kaptam az igazgató-
tól az igazi első szerepet.

* **Az operaházban** tegnap este a zeneaka-
adémia operai osztálya tartotta meg évről-évre
vizsgáját. A fiatal művészek és művésznők játékát
nagy számban hozzátartozói nézték végig, s így ter-
mészetesen tapsból nem is volt hiány.

* **A Nemzeti színház** pénteken este újítja
fel ismét Bisson darabját, A megboldogultat. A
darabban a legkiválóbb művészek fogják a sze-
repet játszani.

NYILTÉR.)

Utolsó Hónap

Concordia Sorsjegyek á I korona.

Főnyeremény 30.000 korona

ajánlható Gaedicke A. bankháza IV., Kosuth Lajos-utca 17.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget
a Szerk.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Igazságügyi kinevezések.** A király az
igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Mór Pál
nagyváradai törvényszéki bírónak, járásbírói mi-
nőségben a nagyváradi járásbíróshoz sa-
ját kérelmére leendő áthelyezése mellett, az
ítélőtábla-bírói címet és jelleget adományozta.
Szabó Pál győri itélőtáblai tanácsjegyző albirót
a kismartoni járásbíróshoz járásbíróvá, Bigner
József körösbányai járásbírói albirót a dévai
ügyészséghez ügyészsé, Sallay Béla miskolci
törvényszéki jegyzőt a nagymihályi, Csizsár
Andor pápai járásbírói aljegyzőt a comonai
Szabó Győző, a nagyváradi itélőtáblához bere-
ndelt bírósági aljegyzőt a perlaki, dr. Hanzsega
Illés löcsei törvényszéki aljegyzőt az ó-lublói és dr.
Stojánovits Ödön budapesti törvényszéki aljegyzőt
a felső-őri járásbíróshoz albiróvá nevezte
ki. Ludinszky Lajos, a központi telekkönyvi hi-
vatali főnökének a miniszteri osztálytanácsosi
címet adományozta.

§ **Halálra ítélt bíró.** Egerből jelenti tudó-
sítónk: Az esküdtbírósg ma kötél általi halálra
ítélte Horváth Balázst, Hort (Hevesmegye) köz-
zég bíráját. Horváth szerelmi viszonyt folytatott
egy Medve Ilka nevű leánnyal, akit nőül akart
venni, de a házasság útjában volt a felesége, a
ki már épen a tizedik gyermekkel volt viselő.
Horváth, hogy célt érjen, az esti órákban, mikor
a felesége imádkozott, belélt az ablakon és a
golyó az asszony hasába furódott. A szerencsét-
len nő másnap iszonyu fájdalom közt megszülte
a gyermekeit, a ki persze halott volt, mivel a
golyó keresztül ment a testén. A szülés után
kétórával maga az asszony is meghalt. A halá-
los ítélet ellen a védő semmisségi panaszszal élt.

§ **Veszedelemes kutyák.** Bécs községben két ha-
talmatlan dán dogn őrizi a Mocsonyi Zeno földbirtokos kas-
télyát. A két dogn tavaly nyáron kiszabadult az utcára s
megtámadta a kis Greif Jenőt, aki az iskolából jött s
hazafelé iparkodott. Előbb körülrándozták, majd lete-
perték a földre, még pedig olyan féktelen szilajsággal
hogy a kis fiúnak a zuhanás következtében eltört a

lába. Szülei gondatlanságból okozott súlyos testi sérté-
sért pórt indítottak a földesur ellen, de a lugosi törvény-
szék fölmentő ítéletet hozott. A temesvári királyi tábla
százötven korona pénzbüntetésre s nyolcszáz korona
kártérítésre ítélte a vádlottat, akinek semmisségi panaszát
a kuria elvetette.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabontőzsde.

Már tegnap délután hanyatlani kezdett a hausse
ereje, pedig csak felhők mutatkoztak. Este és
az éj folyamán több helyen az országban esett,
amire határozott lanyha irányzat uralkodott a
piacon. A malmok olcsóbb árjaináltaikat az el-
adók acceptálták és 48000 mma. kelt el eleinte
5 fillérrel, később 10, sőt helyenkint 15 fillérrel
alacsonyabb áron.

Határidőben az irányzat szintén hanyatló volt
és nem tartotta vissza a kurzusok esését az
sem, hogy Newyork és Chicago, valamint Páris
szilárd tendenciát jelentettek. A nagymérvű rea-
lisáció az árak lemorzsolódását rohamosan idézte
elő és a lanyha hangulat helyet nyert az
egész vonalon. Délfelé erős meleg folytán va-
lamivel javultak a kurzusok újabb vételekre.

Délben jegyez:

internacionális októberi buza k 8.16/17.

magyar " " k 8.20/21.

októberi rozs k 6.81/82.

" zab k 5.96/97.

juliusi tengeri k 5.44/45.

Készáruüzlet.

Buza elkelt:

Tiszavidéki 600 mm. 78 k. 8.40 korona, 400 mm.
79 k. 8.35 korona, 150 mm. 79 k. 100 mm. 80 k. 8.35
400 mm. 79 k. 400 mm. 7.85 k. 8.30 korona, 100 mm.
7.85 k. 8.40 korona, 200 mm. 78 k. 8.35 korona, 150
mm. 7.85 k. 8.27½ korona, 100 mm. 79 k. 8.20 korona,
1500 mm. 77 k. 8.15 korona, 500 mm. 77 k. 8.05 korona,
100 mm. 76 k. 7.90 korona, 200 mm. 75 k. 7.95 korona
három hóra.

Pestvidéki 250 mm. 7.73 k. 8.10 korona, 400 mm. 77
k. 8.10 korona, 500 mm. 77 k. 8.10 korona, 100 mm.
77 k. 8.00 korona, 200 mm. 77 k. 7.95 korona, 200
mm. 76 k. 100 mm. 76 k. 100 mm. 77 k. 8.05 korona
250 mm. 76 k. 100 mm. 77 k. 100 mm. 8.02½ korona,
100 mm. 77 k. 700 korona dohos, 100 mm. 7.75 k. 7.95
korona, három hóra.

Bánsági 6300 mm. 7.64 k. 8.00 korona, (Babáti) 1430
7.68 k. 1120 mm. 7.62 k. 470 mm. 76 k. 7.95 korona,
három hóra.

Bácskai 1500 mm. 7.45 k. 8.05 korona, mind három
hónapra.

Adai 1800 mm. 75 k. 8.05 korona, három hóra.

Makó. 2500 mm. 78 k. 8.27½ korona, 5000 mm. 7.75
k. 8.22½ korona, 1000 mm. 7.92 k. 8.22½ 4800 mm.
7.82 k. 8.27½ korona, három hóra.

Fehérmegyei 500 mm. 77 k. 8.15 korona, 350 mm.
7.65 k. 150 mm. 75 k. 8.00 korona, 1000 mm. 77 k.
8.25 korona, három hóra.

Szarvasi. 3500 mm. 78 k. 8.30 korona mind három
hónapra.

M-Berényi 2000 mm. 70 k. 8.35 három hónapra.

Zentai. 2200 mm. 7.55 k. 8.00 korona, mind három
hónapra.

Raktár 1000 mm. 76 k. 7.85 korona, 1000 mm. 7.95
k. 7.85 korona, 1400 mm. 79 k. 8.22½ mind három
hónapra.

Zab 100 mm. 7.50 korona, 100 mm. 7.58 korona, 100
mm. 7.40 korona, 100 mm. 7.85 korona, l. 100 mm. 7.70
korona, 100 mm. 7.75 korona, három hóra készpénz-
fizetés mellett.

Rozs 150 mm. 7.15 korona, pp. három hónapra kész-
pénzfizetés mellett.

Értéktőzsde.

Az előtőzsde magasabb külföldi jegyzésekre és fedező-
sekre a forgalomba került értékek megszilárdultak és
javult irányzattal zárultak.

A helyi értékek piacán közüti vasutársaságok a teg-
nap árhoz képest 6 koronával emelkedtek.

Megnyitáskor jegyeznek:

Oszták hitelrészvény — 691.50 —

Magyar hitelrészvény — 695. —

Államvasut — — — 688.75 —

Déli vasut — — — 106. —

Városi villamos — — — 301. —

Közüti villamos — — — 569.50 —

A tisztelt hölgyközönség szives figyelmébe
ajánljuk **óriási áruházunkat**, melyben most bámulatos olcsó árakért kaphatók a legújabb divatu **női ruhák** és felöltők.

Elegáns bálruha ————— 10-15 frtig
Francia selyem batisztruha ——— 8-12 .
Elegáns selyem moiré ruha arany díszszel 25-30 .
Alkalmi pongis ruha ————— 15-20 .
Valódi angol szövet ruha ——— 15-30 .

Elegáns utcai szövet ruhák ——— 10 frttól felj.
Elegáns női paletot ————— 12-16 frtig
Serpenti köpeny ————— 14 frt
Porköpeny finom liszterből ——— 4-50 frt
Tiszta selyem blous remek színek — 4-50 frt

Ugyanaz dus aranydísz-zel ——— 5-50 forint
Serpentin-aljak szövetből ——— 3-50 frt. felj.
Selyem-aljak ————— 7 frt és felj.
Dupla széles ruhakelmék méterenkint 25 krtól feljebb.
Francia batisztok 30, 45, 60 kr., a legújabb színekben.
Gyászruhakelmék dupla széles 35, 45, 60, 75 kr és 1 frt.

Nagyban és kicsinyben.

Gyászruhák 4 óra alatt készíttetnek.

Herczeg és Horvát

Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 52. szám alatt. Adria-szállóval szemben.

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1901. június 4.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

A jó falusiak.

Kezdeté fél 8 órakor.

III. Kir. OPERAHÁZ.

Nincs előadás.

NÉPSZÍNHÁZ.

San-Toy.

Kezdeté fél 8 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Csak párosan.

Kezdeté fél 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Az ikrek.

Kezdeté 7 órakor.

Uránia-Színház.

A t a n c.

Kezdeté fél 8 órakor.

Latszerészi és fényképező cikkek

HATSCHÉK MIKSA (ki 47 évig volt a Váci-utcában) most IV. ker., **Eskü-ut 5. sz. a. Clo-tild-palotába, a Belvárosi kávéház** mellé tette át üzlethelyiségét. Szemüveg v. orrszorító 1 frt-tól; ugyanezek jegecből 5 frttól feljebb, kintüntetett látesők 4 frttól feljebb. Műszerek nagy választékban. Fényképező-gépek 75 kr., illetőleg 3 frttól feljebb. Fényképek főleg jelmezképek és arcképek.

A ki jó sérvkötőt akar, forduljon bizalommal alanti céghez.

Ajánlja kizárólag saját gyártmányú sérvkötőt, háskötőt, egyenestartót, suspensoriumait, valamint az összes betegápoláshoz szükséges kötszereit. Készít minden testnek Orthopedikus, műlábakat és kezeket és minden e szakmába vágó kötszereket. Hivatkozom arra, hogy számos éven át a külföldön, kórházakban, mint sebészeti kötszerezés dolgoztam és munkám a legelső tanároknál a legjobbnak bizonyult. Sérvkötő megrendelésnél kérem a test körméretét és hogy jobb, bal vagy kétoldalú sérvkötő szükséges. Ára egy oldalra 4 frttól 6 frtig, két oldalra 8 frttól 10 frtig. Kizárólag egyedüli főraktár valódi francia és angol gummi és halhólyag különlegeségeiben, tucatzja 1.20 krtól 6 frtig. Párisi óv-spongya Safeti-Sponges, tucatzja 4 frttól 6 frtig. Pessarium oclusivumméhvédő, hölgyeknek nélkülözhetlen, darabja 1.50 frt. Megrendeléseket pontosan eszközöl a legnagyobb discretió mellett.

RADVANYIL.

sebészeti kötszer-gyáros

Budapest, VII., Erzsébet-körut 36.

Kérjen mindenki ingyen árjegyzéket.

BUTOR

kézpénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban

Fuchs Bódognál

Budapest, József-körut 26. sz.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

JENCS
Magyar Restitutions-Fluid
lovak és szarvasmarháknek.
JENCS VILMOS gyógyszerész
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Hol a ló vagy szarvasmarha állandóan használhat van, a szer nélkülözhetetlen. Rendesen használva az állat izomerejét fokozza, kitartóbb, erősebb teszi; meg-gátolja a lábak merev bémulását, az intagudat s az ugynevezett pókosodást.
Ára 2 korona.

RITKA ALKALOM

GYÖNYÖRŰ DISZES KÖTÉS.

OTTHON

Az «Otthon» remek képeket, elbeszéléseket stb. foglal magában. Határozottan állítjuk, hogy mindenki, ki ezen művet meghoztatja, rendkívül meg lesz elégedve.

Két teljes kötet (12 füzet) «Otthon» 98 és 1899. évfolyam fényes díszkötésben kötve 8 forint bolti ár helyett 2 frt 80 kr.

Megrendelhető a Magyarországi kiadóhivatalban.

Kertésznek való birtok Fothon, Budapest mellett, részletfizetéssel eladó. Ugyanott egy szőlőbirtok nyaralóval eladó. Tulajdonos címe a kiadóhivatalnál.
7628

Vegyszerek, gyógy-árak, kötszerek, pipere- és illatszerek, ajánlható legjobb bevásárlási forrása
KARTSCHMAROFF A.
szerecsen drogeria
BUDAPEST.
VII., Kerepesi-ut 30. sz.

Butoriparosok, Nemes és Lengyel Budapest, IV., Keoske-méti-utca 6. sz. I. em. ajánlják dusan felszerelt raktáraikat, sajátkészítményű fa- és kárpitos munkákban.

Magyar királyi államvasutak.

68996/901 szám.

PÁLYÁZATI HIRDETÉMÉNY.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1902 évben esetleg 6 éven át szükséges öntött vasalkatrészek szállításának biztosítását óhajtván, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi június hó 11-én déli 12 óráig betérjesztendők, a bánatpénz pedig f. évi június hó 10-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyszintén a különleges szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár-beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 75) megtekinthetők.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága

(Utánnomás nem díjazatik.)

38139/901/C. II.

HIRDETÉMÉNY.

(Közvetlen forgalom Ausztria-Magyarország, Szerbia, Bulgária és Törökország között.)

Fenti forgalomban 1901. évi március hó 1-től érvényes II. rész 2. füzet 55. és 146. oldalán a győr-sopron-ebenfurti vasut kismarton-Szarazvám állomásának neve „Szarazvám”-ra módosittatik.

Budapest, 1901. április 12-én.

A m. kir. államvasutak budapest-jobbparti ügyvezetősége.

(Utánnomás nem díjazatik.)

„GUZI”-kenőcs.

Ennel nyilvánosan 1 évi írásbeli jótállást vállalom minden nálam vásárolt cipőért, melyet „Guzi”-kenőccsel naponta egyszer bekentek, mi által a bőr időelötti elrepedése ki van zárva. 1 tégely ára 40 kr. — Mindenki, ki cipőit nálam szerzi be, 1 tégely „Guzi”-kenőcsöt kap ingyen. — Vidéki megrendelés csupán 80 kr. postaköltséggel jár, nem megfelelőket visszaveszek és ezennel kötelezem magam a pénzt visszaadni.

Férfi vix sima cipő, erős kivitelben kenőccsel 3.—, Férfi vix betétes cipő, erős talp elegáns 3.30, Férfi vix fűzős cipő gaval-lér forma 3.50, Divatos barna v. sárga bagaria fűzős cipő 4.—, Szalonlak fűzős v. cugos cipő, elegáns 4.—, Legfinomabb „box kalf” bőr, fűzős v. gombos cipő, legegánsabb francia szabás 4.50. — Női legfinomabb zergebőr cugos vagy fűzős 3.—, Női legfinomabb zergebőr gombos cipő 3.50, Szalonlak fűzős v. cugos cipő elegáns 3.50, Divatos sárga vagy barna bagaria fűzős cipő 3.20, Párisi divat „box kalf” bőr fűzős v. gombos cipő, elegáns gaval-lér forma 4.—

Mértéknek elegendő, ha a lábtalp harisnyában egy papirlapra rajzoltatik. Kérje több száz ábrával állított árjegyzékemet, melyet ingyen és bérmentve küldök. Tisztelettel

Agulár Dávid Fia BUDAPEST, Deák-tér és Király-utca sarok.

Czimbalmaim,

melyek az illetékes zenepapok által minden tekintetben a legkifináltabbaknak vannak elismerve és így a hazai és külföldi kiállításokon az első díjat nyerték, 75 frittól különböző árban kaphatók. Mint hogy ez idő szerint a czimbalmák pedálján és belső szerkezetén utólagos javítások is elfogadók, a hang javulásért és tartósággért kezeséget vállalok.

Habits Antal

hangszerkészítő mester.
Budapest, VII. kerület,
Erzsébet körút 42. sz.
és Vörösmarty-utca
16. szám.

Arjegyzéket bérmentve küld.

Csillarak

légszesz- és villamvilági ársra egy jelentékeny gyárak raktár átvétele következtében mélyen leszállított árakon eladó.

Faragó Ferencz

Andrássy-ut 46. Gyártás sark. Ugyanott szerelések is olcsón fogadtanak el.

Eladom

200 m. holdas buatermő földemet 5 1/4% mellett részletfizetéssel. Cím a kiadóhivatalnál. 7 29

Eladó telek, zentai vasúti állomáshoz közel, városához is közel, rakodó helyhez 40 méterre, mindenféle gyártelepnek, vagy kertészetre rendkívül alkalmas 3111 négyszögöl föld, majd négy szegben 10 napig, 1600 frittért eladó. Zenta 315. Gyömrei János. 7627

Bérbeadandó. Szép új ház Kapronczában 2 nagy kerttel minden üzlethez, vagy kibérelésre alkalmas. Gabriele Mixich, Kaproncza, Horvátország.

Mentő

poloska-irtószert a leghatásosabb, nem hagy foltot, a poloskának, úgy minden rovarnak még a petéit is kiirtja. Ezen szer használata után sohasem lesz a lakásban, úgy a butorban sem poloska vagy féreg. Kapható 30, 40 kr és 1 frittos üvegekben, **Bettelhelm Zsigmond és Tsa.** Budapest, Calvin-tér 7.

Lószőrmatracs

3 részű 15 kg. súlyban csínvából 14 forintért kapható, míg a készlet tart. Budapest, IV. ker. Teréz-körút 36. sz. f. **Károlyi**

Egyházi szerek,

lobogók, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók: **Szűts és társánál,** Budapest, IV., Ujvilág-utca 2. sz.

Női ruhákat

olcsón készít háznál és házon kívül Léka József, IX., Ferencz-tér 11. II. em. 25. Levelezőlap-meghívásra házhoz jöve. 7668

Magyar királyi államvasutak.

71370/900/A/III.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a szeged—temesvár—báziás—orsovai, zágráb—károlyváros—fiumei, üszög—villanyi és királyháza—máramarosszigeti vonalakon leszerelt 62, drb összesen mintegy 8000 méter-mázsára tehető régi vashid szerkezeteit eladni óhajtván: ezek eladására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen hidszerkezetek főbb méreteit és megközelítő súlyát feltüntetve kimutatás, mely egyúttal ajánlati űrlappal szolgál, anyag és leltár beszerzési szakosztályunkban egy példányban ingyen kapható; vidéki megkeresésekre pedig ingyen megküldetik.

Ajánlat kizárólag ezen űrlapon tehető. Pályázni kívánók felkéretnek, hogy erre vonatkozó 1 koronás magyar bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlataikat folyó évi június hó 12-én déli 12 óráig anyag és leltár beszerzési szakosztályunknál (Budapest, VI. Andrássy-ut 73 sz. II. em. 43/a. ajtó) benyújtani szíveskedjenek.

Az ajánlat borítéka következő feliratot tartalmazza:

„Ajánlat 71370/900. sz.-hoz régi vashid szerkezetek megvételére.”

Az ajánlat benyújtását megelőző nap déli 12 óráig a megvenni szándékolt hidszerkezetek az ajánlati árall kiszámított értékének 5 százaléka bantpénzként teendő főpénztárunknál kézpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban.

Az ajánlat métermázsánként értendő árral teendő és pedig az anyagnak ajánlattevő által meghatározandó és a magy. kir. államvasutak valamelyik állomására való bérmentes szállítás és vasúti kocsikban való átadás illetve átvétel kikötése mellett. Szeretárakban való átvételnek kikötése határozottan mellőzendő.

Az ajánlattevők az ócska anyagok eladására vonatkozó és 122291/96. sz. alatt fenálló feltételeket magukra nézve kötelezőknek elismerni, azt ivenként 30 filléres magyar bélyeggel, saját és két tanu aláírásával ellátni és ajánlataikhoz csatolni tartoznak. Ezen feltételek nyomtatványtárunkban példányonként 30 fillérért megszerezhetők, vidékieknek pedig az erte járó 30 fillér és 20 fillér posta költség (összesen 50 fillér) a főpénztárunkhoz való beküldése ellenében postával megküldetnek.

Ajánlat valamennyi vagy egyes tetszés szerinti hidszerkezetre tehető, de alulírott igazgatóság is fenntartja magának, hogy egyes szerkezeteket, tekintet nélkül a felajánlott árakra, tetszése szerint eladhasson, vagy hogy a cél elérésére bárminő más intézkedést tehessen.

Ajánlattevők ajánlataikkal az azok felett hozandó határozatig visszavonhatlan kötelezettségben maradnak.

Budapest, 1901. év. május hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

62432/901/C/II.

Közvetlen rovatolási díjtételek kövek- és aszalt-szilva szállítására nézve.

F. évi június hó 1-vel a schwerini nagyhercegi főigazgatósági vasut „Wismar” állomásról Pozsonyba rendelt a III. különdíjszámba sorozott kövekre és az altonai kir. vasutigazgatóság „Flensburg” állomására — budapesti állomásokról rendelt aszalt-szilva küldeményekre nézve egy külön lapon foglalt közvetlen rovatolási díjtételek lépnek életbe.

Ezen díjszabás a részes vasutigazgató ágonál — 40 fillérért — megszerezhető.

Budapest, 1901. április havában.

A magy. kir. államvasutak a részes vasutak nevében is.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyarország leghírnevesebb ásvány-gyógyforrásai a
Bikszádi
gyógyit mint a drága Selters. A
Sztojhai
azonos a karlsbadival.
Bérlők: **Almer Lajos és Károly. Nagybánya.**

Háztulajdonosok figyelmébe.
Közigazgatási hivatalnok 3 szobás világos lakás ellenében házgondnok, esetleg délutánonként elvégezhető magántitkári, levelezői állást óhajtván ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Szervusz pajtás !!

Hová oly sietve! Megyek Agulár Edéhez. El sem képzelheted, mily óriási választékot találasz ott, kizárólag saját készítményében, bámulatos olcsó árak mellett Nem tetszőt készséggel kicserél, vagy a pénzt visszaadja. Tartósággért pedig felelősséggel szavatol.

- Férfi vikszos cipő, egy darabból, erős talp 3.—
 - Férfi vikszos belétes cipő, elegáns kivitel 3.20
 - Férfi vikszos ellülfűzős cipő, gavallér forma 4.—
 - Divatos barna vagy sárga bogaria, előlkápesos 4.—
 - Szalonlak, keziyabórszár, fűzős vagy cugós 4.—
 - Box Calf, borjubőr fűzős cipő 4.—
 - Legujabb fekete vagy sárga kerékpárcipő 2.00
 - Női finom zergebőr, cugós, 16 cm. magas szár 3.—
 - Női finom zergebőr, fűzős cipő 3.80
 - Szalonlak, fűzős vagy cugós 3.60
 - Divatos barna vagy sárga fűzős cipő 3.40
 - Fekete vagy barna zerge félcipő 2.90
 - Több száz divatos ábrákkal ellátott árjegyzékem, mérlekvévesi utasítással együtt ingyen és bérmentve. Mindennemű finom fekete és sárga kenőcsök.
- Agulár Ede** BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 8. A New-York palotával szemben. Kérem a címre ügyelni.

GUMMI
és halhólyag különlegességek,
valódi francia és angol gyártmány, teljesen biztos és ártalmatlan **Roule** 1, 2, 3, 4, 5, 6 fritt tucatja, halhólyag 2, 3, 4, 5, 6 fritt tucatja. **Copottes ameri-** cans 2, 3, 4, 5, 6 fritt tucatja. **Pessarium oclasiyum** 60 kr, 3 fritt 50 kr darabja.
Magyar orvosi műszertárban
Budapest, Kerepesi-ut 32. sz. a Rokus-kórházzal szemben.
Arjegyzék ingyen, zárt borítékban.
10 frittnyi megrendelésnél 20% engedmény.

Legszebb alkalmi Kedvezmény Gyönyörű kivitel!
ajándék!

MAGYARSÁG előfizetőinek.

A ki a „MAGYARSÁG” kiadóhivatalába egy fényképet küld,

5 forintért kap egy életnagyságu
gyönyörű kivitelű platin-arcképet pompás kartonon, 50 cm. szélességben és 65 cm. magasságban.

Vidékre, csomagolással és díjmentes szállítással 5 fritt 60 kr.

Megrendelésnél az összeg fele kiadóhivatalunkba előre beküldendő, a másik fele utánvétellel (Budapesten az átvételnél) lesz kiegyenlített.

Feltűnő olcsóság! **MAGYARSÁG** Legalkalmasabb meglepetés!
Kiadóhivatala

Budapest, IX., Calvin-tér 8. szám alatt.